

HEFOP 2.1.5.

PÁLYÁZATOK

Az iskola az 1991-es tanévtől rendszeresen pályázatokkal egészíti ki szűkös anyagi lehetőségeit. Az elkülönített állami pénzalapokból nyert pénzeszközök tették lehetővé a számítógépes park kialakítását, az udvari sportpálya építését, a sportfelszerelések és sporteszközök vásárlását, a rendszeres úszásoktatás támogatását, a park fájának pótlását, az egészségmegőrző program megvalósítását, s a szakiskola felszerelésének a megvásárlását.

Az iskola környezetének kialakításában, szebbé tételében sokat tevékenykedtek a tanulók. A nevelőkkel együtt elkészítették az iskola környékének rendezési tervét. Több száz óra társadalmi munkát végeztek, amelybe szülőket is bevontak.

HEFOP 2.1.5.

Jelen pillanatban az iskola társadalmi környezete, az európai uniós szabályok és pályázatok bejövetele miatt megváltozott. A régiós hatások és az uniós szabályozások a központba helyezték az intézmények együttműködését. A dolgozatomban, mivel ez egy új szelet, ennek a bemutatására helyeztem a hangsúlyt. Ez új minőségbiztosítási rendszert is igényel, ám ez egy másik dolgozat témája is lehet. A dolgozatban leírt folyamatokat, mint szakmai vezető életem át, fejlesztem folyamatosan, ezt fejtem ki bővebben. Mikor a címet választottam, még klasszikus elosztási rendszerben gondolkodtunk, melyet már sokan megírtak dolgozatként. Az eddig leírt klasszikus hatások kibővülnek, átstrukturálódnak. Az új kihívásoknak mindig szerettem megfelelni, ez az

integráció, mint külső hatás más feladatot és szakmai kihívást jelenthet, nemcsak a pedagógusoknak, hanem a közösség más intézményeiben dolgozók számára is.

2006-ban a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program Irányító Hatósága pályázatot hirdetett a „Halmazottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelése címmel.

A pályázati program célul tűzte ki:

- Az intézményfejlesztést és pedagógiai módszertani fejlesztést;
- A tantestületek, pedagógusok a központi program által biztosított pedagógus-továbbképzéseket;
- Attitűdváltást általában a halmazottan hátrányos helyzetű, és különösen a roma tanulókkal kapcsolatos pedagógiai munkában;
- Minél több iskolában számolják fel a szegregáló oktatásszervezési formákat, és vezessék be az integrációs felkészítést;
- A program támogató társadalmi környezetének megteremtését;
- Csoportmunkára alkalmas, tanulóbarát iskolai környezet kialakítását.

Célcsoportnak megjelölték:

Közvetlen célcsoport:

Tantestületek, pedagógusok, gyermek jóléti szolgálat munkatársai, a helyi polgármesteri hivatal szakapparátusának (jegyző, oktatással, gyermekvédelemmel foglalkozó) munkatársai, helyi döntéshozók (polgármester, önkormányzati képviselők, elsősorban a testület oktatással és gyermekvédelemmel foglalkozó tagjai).

Intézményi célcsoport:

az általános iskolák, amelyekben a 11/1994. (VI. 8.) MKM rend. 39/D. 5(5) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelelő tanulók száma eléri a 100 főt, vagy arányuk eléri a tanulói összlétszám 20%-át, de nem haladja meg az

50%-át és a 11/1 994. (VI. 8.) MKM rend. 39/E 5 alapján integrációs felkészítést vezettek be vagy kívánnak bevezetni a 2005/2006., illetve a 2006/2007. tanévben.

Közvetett célcsoport:

Tanulók, szülők.

Mezőfalva, Előszállás, Daruszentmiklós és a Mezőfalvi Cigány Önkormányzat konzorciumot alakítva indult a pályázaton, s nyert. Indulhatott a munka!

A konzorcium tagjai:

Mezőfalva

A falu településszerkezete jelentősen, hátrányára változott az elmúlt 5 évben. A külterületi ingatlanok, amelyek eredetileg mezőgazdasági művelést szolgáltak, szőlőföldek voltak, mára lakóterületté váltak, ahol jórészt jövedelem nélkül, csak különböző járadékokból élnek a családok.

A községben működő Cigány Kisebbségi Önkormányzat megpróbál a roma közösség problémáin enyhíteni. A településen a rendszerváltás után megszűntek a munkahelyek. A legfőbb foglalkoztató, a Mezőgazdasági Kombinát privatizációja után megnőtt a munkanélküliek száma, akik nagyon nehezen vagy egyáltalán nem kaptak új állást. A tartósan munkanélküliek csak a közmunkaprogramban vehettek részt, bár napjainkban némi javulást tapasztalunk. Főleg Dunaújvárosban és Székesfehérváron vállalhatnak betanított munkát, de ez sok időt vesz el a bejárás miatt, a családokban a gyerekek sokat vannak felügyelet nélkül. Rossz tapasztalatunk, hogy nem igényelnek napközis otthonos ellátást.

Részképességzavarokat egyre gyakrabban tapasztalunk az ép értelmű tanulóknál is. Őket

rendszeresen vizsgálja a Nevelési Tanácsadó és a Rehabilitációs és Szakértői Bizottság is. Szakmailag megalapozott fejlesztési javaslataikat a kollégák is igyekeznek megvalósítani, de jelenleg ehhez csak saját tapasztalatainkra, és a gyógypedagógus kollégák segítségére támaszkodnak. Az iskolában még élnek azok az oktatásszervezési formák, melyek végső soron intézményen, évfolyamokon belüli szegregációnak minősülnek. Pályázatunk egyik fő célja az iskolai szegregáció jelentős csökkentése, a hatékony együttnevelés kiépítése.

Daruszentmiklós

Négy éve vált közigazgatásilag önálló településsé. Három településegységből áll:

Daruhegy, Kisszentmiklós, Dánieltelep. A munkalehetőség hiánya miatt a szakképzett, tehetősebb családok elköltöztek a faluból. A lakosság nagy része idős kisnyugdíjas, és munkanélküli nagycsaládos. Az iskolában tanuló diákok több mint 20%-a halmozottan hátrányos helyzetű. Elmaradott szociális körülmények között élnek, sokan a minimális higiénés feltételekkel sem rendelkeznek. Gyakori az alkoholizmus a korai elhalálozás, a csonka család. A falu három település egységből kettőben található iskola: Dánieltelepen egy alsótagozatos, és három felsős osztály, mellette levő épületben egy felsős osztály, az iskolai könyvtár és a tornaterem van. Daruhegyen három alsós osztály, amelyből az egyik az ebédlő funkcióját is betölti. 108 diák tanul és 11 pedagógus oktat, egy tanító rendelkezik fejlesztő pedagógus végzettséggel. Egy napközis csoport működik 18 alsó tagozatos gyerekekkel. Ezen a településen az iskolának sokkal több szociális, kulturális, oktatási, nevelési feladatot kell magára vállalni, mint egy átlagos helyen. A minta, a példaadás, a gyerekekre való sokkal nagyobb odafigyelés családokkal való együttélés beépül a mindennapjainkba.

Előszállás

Fejér megye délkeleti részén helyezkedik el, a dunaújvárosi kistérséghez tartozó agyközség. A településen halad keresztül a 61-es főút, s a Budapest-Dunaújváros-Paks vasútvonal.

község lakóinak száma 2539 fő, a családok 80%-a minimálbér alatt él. A munkanélküli ráta 7,93%, amely mutatja a régióban elfoglalt helyünket annak ellenére, hogy a kistérség nem tartozik hivatalosan a hátrányos helyzetűek közé. Ennél magasabb munkanélküliségi mutatóval csak Észak-Magyarországon találkozhatunk. A községben nincs ipar, jellemző a mezőgazdasági tevékenység, a vállalkozások közül sok a kényszervállalkozó. Egyetlen megoldás mutatkozik a falu megtartóerejének fokozására: a humán szolgáltatások erősítése, a hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása integráltan történő oktatásuk és nevelésük során.

Közös pályázatunk fő indoka volt, hogy a problémát pusztán helyi innovációval megoldani nem lehet, hiszen egy iskola, különösen egy kisiskola, jelentős mértékű, bátorító központi kezdeményezés, valamint anyagi segítség nélkül nem végezhet el jelentős helyi módszertani fejlesztést, helyi pedagógiai reformot. Úgy gondoltuk, hogy a mi iskoláinkban is szükség van pedagógiai, módszertani, szervezeti fejlesztésre, a legkülönbélebb társadalmi és anyagi helyzetből érkező tanulók együttnevelése érdekében kidolgozott pedagógiai tartalmak és eljárások bevezetésére. Mindezek befogadásához és elfogadásához pedig elengedhetetlen a pedagógusok módszertani továbbképzése, valamint az iskola, mint szervezet fejlesztése, és e szervezet kapcsolatainak fejlesztése. A nevelők pedagógiai kompetenciáinak fejlődésével párhuzamosan, illetve annak következményeként szükség van az iskola, mint szolgáltató szervezet fejlesztésére, az iskola pedagógiai programjának átalakítására, a helyi tanterv megfelelő tartalmakkal történő bővítésére, a partnerkapcsolatok hatékonyabbá tételére, az integrált oktatás jövőbeni folytatása érdekében.

Tevékenységünk továbbfejlesztésének mérföldkövei:

1. Tudatosan vállalt integrált nevelés-oktatás az egyéni fejlesztésre szorulókkal és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekekkel,
2. Elkötelezetten szegregációmentes oktatás — az együttműködő partnerekkel, mindenek előtt konzorciumi partnerekkel, a támogató intézményekkel — és aktív szerep vállalása halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítésében.
3. önfejlesztő tevékenység a szakmai-pedagógiai területen (önképzés, továbbképzés; pedagógus-továbbképzéseken elsajátított pedagógiai, módszertani ismeretek gyakorlati hasznosíthatóságát segítő tevékenységek).

Ennek érdekében:

deszeregációs ütemterv kidolgozása és teljes végrehajtása, ezen belül különösen

- az évfolyamon belüli aránykülönbség jogszabályilag megengedett mértékűre korrigálása

- sajátos nevelési igényű tanulóink szakszerű, mentorált és fokozatos integrálása normál tantervű osztályokba

az integrációs stratégia teljeskörű megvalósítása, különösen

- a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek arányának jogszabályi megfeleltetése

- heterogén osztályok alakítása

- a kompetenciamérések eredményeinek javulása legalább országos átlag szerint

- a partnerségi kapcsolatok új tartalmakkal való megtöltése a támogató társadalmi fórum rendszeres működése során

- valamint a tanítást-tanulást segítő eszközrendszer még hiányzó elemeinek bevezetése.

központi program által nyújtott szolgáltatások igénybevétele, és a hozzájuk kapcsolódó : tevékenységek vállalása.

Távlati céljaink

Távlati célunk a hátrányos helyzetű, köztük roma gyermekek majdani munkavállalásának, életkörülményeinek javítása, így a szociális jellegű hátrányok továbböröklődésének mérséklése.

Alapfeltétel az attitűdváltás a pedagógiai munkában, a szegregációs gyakorlatok felszámolása, szülő-iskola kapcsolat javítása, valamint a szakmai-társadalmi támogató háttér megteremtése. Az innovatív pedagógiai módszerek alkalmazásához elengedhetetlen a tanulói környezet modernizációja, az infrastrukturális, anyagi és tárgyi feltételek biztosítása. A fejlesztések eredményeként nő az iskola vonzó és megtartóereje, csökken az elvándorlás, csökken halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya az intézményben, megszűnik a szegregáció.

Pedagógusképzések

A projektben célul üztük ki, hogy iskoláinkban növeljük a hátrányos helyzetű gyerekek továbbtanulási esélyeit, bővítsük oktatási szolgáltatásaink körét és javítsuk minőségét. A projekt a hátrányos helyzetű gyerekek eredményes képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítését differenciáló, személyiségközpontú nevelés-oktatás megvalósításával, és az ennek megfelelő pedagógia környezet megteremtésével igyekszik megvalósítani. Ehhez az egyéni fejlődési ütem és személyiségjellemzők figyelembe vételével sajátít el és adaptál pedagógiai ismereteket, és vezet be új oktatásszervezési formákat. Módszertani

kultúránk fejlesztését nagymértékben segíti és analizálja a központi program által biztosított képzéscsomag, melyek rangsorolásánál a helyi szükségletfelmérés során feltárt igényeket és sajátosságokat figyelembe vettük.

A képzéscsomagból mi az Integrált Pedagógiai Rendszer, a Tevékenységközpontú Pedagógiák és a Kooperatív tanulásszervezés 30-30 órás tanfolyamát választottuk ki, melyeken szinte az egész tantestületek rész vettek.

AZ INTEGRÁLT PEDAGÓGIAI RENDSZER

Az Oktatási Minisztérium a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeket elkülönítetten nevelő iskolai formák lebontására kiegészítő állami normatívára épülő ösztönző rendszert alakított ki. A 11/1994 (VI. 8.) MKM rendelet 39/E paragrafusa vezeti be az ún. integrációs felkészítés fogalmát. Ez olyan oktatásszervezési formát jelent, amelyben a HHH-tanulók együtt tanulnak a nem HHH-tanulókkal. Erre a célra a 2003/2004-es tanévtől emelt összegű kiegészítő hozzájárulás — „integrációs normatíva” — igényelhető az általános iskolák 1.

és 5., valamint a szakiskolák 9. évfolyamán, felmenő rendszerben. A rendelet további feltételként határozza meg az IPR bevezetését.

A képességkibontakoztató felkészítés és az integrációs felkészítés célját és célcsoportját tekintve azonos: mindkét program esetében a HHH-tanulóknak a többi tanulóval egy osztályban, csoportban való oktatását, nevelését célozza — modern pedagógiai gyakorlatok meghonosításával. A két program közötti különbség az, hogy az integrációs felkészítés esetén a HHH-tanulók arányára szigorú előírások vonatkoznak, és csak akkor van lehetőség a háromszoros kiegészítő normatíva igénybevétele, amikor a HHH-tanulóknak és a nem HHH-tanulóknak az aránya a jogszabálynak megfelel

A normatíva bevezetésének célja nemcsak az intézményen belüli, hanem az iskolák közötti szegregáció felszámolása is. Az OOIH felmérései alapján azonban a normatíva a 2006/2007-es tanévig kevésbé volt alkalmas az iskolák közötti szegregáció felszámolására. Ugyanakkor jelentős eredmény, hogy a normatíva hatására számos iskolában indult el az iskolán belüli elkülönítés felszámolása. Ezekben az iskolákban az Országos átlagnál nagyobb volt a hajlandóság a sajátos nevelési igényű tanulók felülvizsgálatára és normál tantervű oktatásba

A TEVÉKENYSÉG-KÖZPONTÚ PEDAGÓGIA ALKALMAZÁSA A HATÉKONY EGYÜTTNEVELÉS ÉRDEKÉBEN

Az integrált oktatás eszközrendszereink körébe tartozik a tevékenység-központú pedagógiák szemléletének és módszereinek alkalmazása is.

A tevékenység-központú pedagógiák elmélete és gyakorlata szerint a gyermek saját cselekvésein, tevékenységein keresztül és a másokkal való együttműködésben jut új ismeretek birtokába, sajátítja el a különböző készségeket és képességeket, melyek egyaránt szolgálgják saját személyiségének szabad fejlődését és szocializálódását a társadalomba. A tevékenység-központú pedagógiák alapvető törekvése a gyerekek autonómiájának fejlesztése, erősítése; a tanulás, a tevékenység önállóságának kialakítása, az önirányított nevelés feltételeinek és működésének biztosítása.

A tevékenység-központú pedagógiák szemléletéből adódóan a gyerekek a tanítás-tanulás folyamatában nagyon sokféle módon nyilvánulhatnak meg, amely egyszerre támogatja

- a személyiségük gazdagabb fejlesztését,
- a társakkal való kapcsolatuk sokrétegűségét, és ezen keresztül
- a csoportban elfoglalt helyük, szerepük többoldalú megítélését.

Fontos elem, hogy a tanuló rendszerint nem egy tantárgyat tanul, hanem komplex, interdiszciplináris és egyben gyakorlati ismereteket szerez a világról, magáról és társairól. Megtapasztalja cselekedetei, megnyilvánulásai hatását a környezetre, társaira és önmagára nézve.

A folyamat működéséhez elengedhetetlen a tanári szerep megváltoztatása. A pedagógus alkalmat kínál, helyzetbe hozza a diákjait, miközben folyamatosan segít a történések elemzésében, értelmezésében. A pedagógus a háttérből irányít, inkább moderátori, tanácsadói szerepe van, a tanulói tevékenység és a társas interakciók kerülnek főszerpbe. A csoporthelyzetek kiváló terepet adnak a gyerekek együtt és egymástól tanulásának, amely során alkalom nyílik a másik minél jobb megismerésére, elfogadására; a tanulás motiválásának erősítésére; a tanulási technikák, módszerek fejlesztésére.

Szükség van a tanulási tér megváltoztatására, a tanulás környezetének kitágítására, a társadalmi kapcsolatok szélesítésére, megerősítésére, a szülővel való együttműködés régi és új formáira. Ehhez elsajátíthatók azok a tanulásszervezési eljárások, módszerek, illetve jellegzetes eszközök, amelyek a hagyományos iskolákban is alkalmazhatók.

A tevékenység-központú pedagógiák alkalmazásától is akkor várhatunk jelentős eredményeket, ha elindulnak azok az együttműködési formák, amelyeket az IPR feltételez, és amelyekben résztvevő iskolák, pedagógusközösségek valóban reagálnak egymás gyakorlatára, segítik átvenni, kialakítani a jó megoldásokat.

A tanulás ebben a nagyszerű formában heterogén csoportokban történik. Más jellegű munka ez, mint a frontális osztálymunka, jóval nagyobb aktivitást igényel a gyerekek részéről, mert itt aktív együttműködés történik.

A csoportoknál a négy fős létszám alkalmas leginkább a lehetőségek kihasználására, mert elég nagy ahhoz, hogy már csoportnak tekinthessük, ugyanakkor elég kicsi ahhoz, hogy mindenkire figyelni lehessen.

A feladat-előkészítő beszélgetések rengeteg ismeret átadására, ismétlésére alkalmasak minden tantárgy területéről. Az alkotótevékenység pedig áthatja az összes tantárgyat feladatainkban, beépül minden területbe, és a hozzá kapcsolódó pozitív hatások miatt sok nehézségen segíti át a pedagógust és a gyerekeket is, ami egy más dologhoz kötődve nehezebben menne. A kooperatív módszerek természetes módon épülnek ebbe a rendszerbe, és szinte észrevétlenül alakítják ki a gyerekekben az együttműködés képességét.

Teljesülnie kell a kooperatív tanulás négy alapelveinek, ami megkülönbözteti ezt a tanulási formát a frontálistól. Ezek az építő egymásra utaltság (a feladatok megoldásához a csoporttagoknak szüksége van egymás munkájára), az egyéni felelősség (a csoporttagok egyénileg is felelősséget éreznek a csoport munkája iránt), az egyenlő részvétel (mindenki kiveszi a részét a feladat megoldásából) és a párhuzamos interakciók elve (nem egy-egy tanuló felé irányul a tanulási folyamat, hanem egyszerre többen, párhuzamosan tanulnak, gondolkodnak vagy éppen beszámolnak).

Ahhoz, hogy a gyerekek minél jobban élvezzék ezt a munkát, és mi is a legjobban kihasználhassuk nevelési hatását, fontos a csoporthoz tartozás, a csoportidentitás kialakítása és fejlesztése. Ehhez számtalan eszköz kínálkozik: választhatnak maguknak a csoportok nevet, szint, jelképet, szervezhetünk a csoportműködés köré kis „rituálékot” (pl. titkos kézfogás, sikertaps, titkos jelrendszer, titkosírás stb.). Mindez játékosabbá, így élvezetesebbé teszi a munkát.

Ha a csoportok együttes munkáját értékeljük és jutalmazzuk a feladatmegoldásoknál, a gyerekek átérzik a közösségi siker élményét. Felelősségérzet alakul ki bennük csoportjuk, társaik munkája iránt. Természetesen itt is van lehetőség az egyéni teljesítmények értékelésére, hogy meggyőződjünk arról, a csoportban ki milyen mértékben sajátította el az ismereteket. Arra azonban ügyelni kell, hogy ne állítsunk „bűnbakokat”, akik gyengébb egyéni teljesítményükkel visszavetik a csoport teljesítményét, mert így pontosan az ellen dolgozunk, ami a kooperatív tanulásszervezés célja: egy közös eredmény eléréséért együttműködő közösség kialakítása.

A kooperatív munka folyamat jellegű, melyben a tanulás során fejlődő készség- és képességegyüttesek fejlesztésében gondolkodunk. Természetesen nem zárjuk ki az egyéni értékelést, jutalmazást (a visszacsatolás nélkülözhetetlen), de az egyéni teljesítményekről itt különösen megfontoltan kell gondolkoznunk. Az egyéni fejlesztés ugyanis nem közvetlenül a tanár és a gyerek között lejátszódó folyamat, hanem a közösség, a csoport közvetítésével történik, ezért jóval szélesebb körű és nagyobb hatású.

A csoportok jutalmazása valamilyen, a gyerekek által igen kedvelt programból álljon, pl.: mese, bábozás, mozi-, játszótér-látogatás, internetezés, klubdélután, kirándulás, valamilyen általuk kért vendég meghívása stb. Ezekre a gyerekektől kérjünk javaslatot, írjuk fel egy táblára és helyezzük el a teremben. Bizonyos csoportteljesítmények (ponthatár elérése, egy-egy kész munka közös értékelése stb.) esetén a tanulók választhatnak a jutalmak közül.

Mindezekkel elérhetjük, hogy tanítványaink egymást elfogadó, egymást támogató tagjaivá váljanak az osztályközösségnek. Olyanokká, akik aktív részesei egy-egy ismeret feltárásának, felhasználásának. Akik már gyerekkorukban megtanulják azt, hogy az ember közösségben él, akik képesek az együttműködésre, ismerik és elfogadják az eltérő képességeket. Ebben a

légkörben természetessé válik sok olyan probléma megoldása, aminek a kezelését a társadalom már-már elfelejtette.

Mi pedig egy újszerű pedagógusmagatartást sajátíthatunk el, ahol a tanár nem irányít, inkább a háttérből segíti, megfigyeli a csoport együttes munkájának alakulását, partneri viszonyban a gyerekekkel.

Az intézmények közötti együttműködés

Az intézmények közötti együttműködés a képzés résztvevőiből álló társadalmi fórum rendszeres találkozásai alkalmával realizálódik, koordinálja az IPR menedzsment.

A továbbképzésen elsajátított módszertani ismeretek gyakorlati implementációját egy-egy fejlesztő mikrocsoport koordinálja.

Rendszeresen részt veszünk a regionális szakmai műhelyek munkájában.

Ebbe a mikrocsoportokból és az IPR menedzsmentből kapcsolódnak be pedagógusok

Rendeztünk intézményi találkozót is.

Néhány kép, és beszámoló ezekről az eseményekről:

Beszámoló a 2007. január 11-én tartott konzorciumi találkozó anyagáról

A Tevékenység központú továbbképzéseken megismertek gyakorlati alkalmazásának tapasztalatait vitattuk meg a 2007. január 11-i konzorciumi találkozón, melyen Mezőfalva, Daruszentmiklós és Előszállás teljes tantestülete részt vett. A találkozón személyes élményeim alapján beszámolhattam a résztvevőknek a tevékenység központú órák tapasztalatairól.

Iskolánkban, az Árpád Fejedelem Általános és Szakiskolában (Előszállás) 2006. októberében voltak az első továbbképzések a tevékenységközpontú pedagógia alkalmazásáról. Én első osztályosokat tanítottam. Nagyon izgatott a dolog, hogyan lehet a TKP- t első osztályban alkalmazni. Mivel magyart, technikát, rajzot tanítottam, ezért a rajz órákon próbálkoztam a tanult módszerek, technikák alkalmazásával.

A csoportban történő munka a mi tantermünkben igen nehézkes, mert nálunk összecsavazott padok vannak, három stabil padsorral. De a gyerekek leleményesek voltak, nem gátolta őket a munkában. A teremben csoportonként szétszóródtak, s a földön dolgoztak, ami rajz óra esetén, kicsi gyerekeknél könnyen kivitelezhető.

A rajz órákra 5 csoportot terveztem, mert az osztálylétszám 20 fő. Többféle csoportalakítási módszerrel próbálkoztam. Legelőször mindenki szabadon

választott csoportba kerülhetett. Itt a rokonszenv, ki, kinek a barátja alapon alakultak ki az egyes csoportok.

Később öt, meserészletet ábrázoló képet daraboltam fel a tanóra előtt. A gyerekek kihúzták a képrészleteket, majd megkeresték párjaikat. Nagyon élvezték, de segíteni kellett nekik, mire mindenki megtalálta a helyét. Ezt követte, hogy az így kialakult csoportok összeállították a maguk képét, felragasztották egy-egy rajzlapra, majd kiszínezték az így létrejött képeket.

Máskor színes pálcikákat húztak, s így alakítottak csoportokat. ötféle színű pálcikát vittem, mindegyikből négy-négy darabot. Kezdetben nagy káosznak tűnt az óra menete, a csoportalakítás, mire mindenki megértette, mit szeretnék, megtalálta csoportját, de aztán a kezdeti nehézségek is elmúltak a többszöri alkalmazás során.

Mindegyik csoportalakítási módszer tetszett az elsőseimnek, nem volt olyan megnyilvánulás, hogy „én nem akarok veled együtt dolgozni”. Még azokat a tanulókat is elfogadták, akiknek máskor, például magyar órán, vagy játék közben nem szívesen fogják meg a kezét.

Miután elhelyezkedtek a csoportok, megbeszéltük az óra feladatát. Szót ejtettünk például a Mikulásról, a közelgő farsangról, stb. Elmondtuk az irodalom órán tanult, az adott óra témájához kapcsolódó verseket. Megválasztottuk, pedagógus segítségével a különböző felelősöket, akiknek a feladataival is megismerkedtek.

Gondolkozz, beszélj meg!- Kupaktanács, Ötletelő módszerrel megbeszélték, ki milyen színeket fog használni, ki melyik részét festi az adott képeknek.

Nagyon élvezték a gyerekek a munkát, nem vitatkoztak, gyorsan megegyeztek. Ügyesen dolgoztak, a földre terített papírokon festettek, így jól látták egymást és a készülő munkadarabokat. Ügyeltek arra, hogy az összeillesztésnél ne nagyon térjen el a kifestett képek színe. Kölcsönadták egymásnak festékeiket, ecseteiket. Nem volt olyan tanuló, aki ne dolgozott volna. Még azok a tanulók is szívesen munkálkodtak, akik más rajz órákon csak ímmel- ámmal dolgoznak, mert nem

szeretnek rajzolni, festeni. Jó volt látni, hogy milyen szívesen segítettek egymásnak a gyerekek.

A megszáradt festményeket közösen felragasztottuk egy nagyméretű csomagoló papírra, majd kitettük a falra. Minden csoport körbejárt, megnézte a többiek munkáját, majd megbeszéltük, milyennek találják egymás munkáit, ill. beszámoltak arról is, hogyan dolgoztak az egyes csoportok tagjai. Nagyon élvezték, hogy minden elkészült munkáról mondaniuk kellett „valami jót”. Érdekes gondolatokat fogalmaztak meg a munkadarabokkal kapcsolatban. Minden tanuló sikerélményhez juthatott, hiszen segítettek egymásnak, igyekeztek minél jobbat alkotni. Jó érzéssel töltötte el őket a sok pozitív visszajelzés, amit a többiek fogalmaztak meg.

Sokat erősödött az osztály csoportszelleme, hiszen ők maguk is megfogalmazták, „ezt mi festettük”, amire a mai napon is nagyon büszkék.

Levezetésként vakhernyót játszottunk a meglévő csoportokban. Ez a játék erősíti a bizalmat, megtapasztalják, milyen érzés vezetőnek és vezetettnek lenni. Szeretik a trópusi eső elnevezésű játékot is, ami a figyelmüket, a gyors reagáló képességet erősíti.

/ Radákné Berényi Edit /

Előszállás, 2007. január 11.

Beszámoló a 2007. április 24-én tartott konzorciumi találkozó anyagáról

A társadalom állandóan fejlődik. Az utóbbi időben ez a fejlődés felgyorsult. Próbára teszi a szülőket, pedagógusokat, gyerekeket is. Tanítványainkkal is másként kell ma már foglalkozni. A tanfolyamon ezen új ismereteket sajátítottuk el, hogy is szervezzük munkánkat, irányítsuk tanulóinkat, tartsuk fenn az érdeklődésünket. Nagyon sok-sok ötletet kaptunk a képzésünk pár napja alatt.

Az elméleti oktatás, mely gyakorlati formában történt számunkra is élményszerű volt. Mivel mi magunk is élveztük a játékos keretbe ágyazott ismeretszerzést, gondoltuk, hogy a gyakorlatban tanításunkban is sikeres lehet. Több órát tartottunk. Ezen órákra igen sokat készültünk. Válogathattunk a tanult csoportalakítások, tanult játékok, módszerek között. Természetesen az óráinkba mindenki azt építette be, ami közel állt hozzá. A konzorciumi találkozóon ezeket a tapasztalatainkat tudtuk megbeszélni. Mindenki bátran megnyilatkozhatott, elmondhatta sikereit, esetleges kudarcait, mert magunk között voltunk. Így tanulhattunk egymástól.

Egyben azonban mindannyian megegyeztünk: A tanulóink csoportonkénti munkájukban egymásra ügyelve dolgoztak, s már az óra elejétől mindenki akar valamit csinálni.

A tanulók a munkájuk során folyamatosan egyeztetnek.

Érdekes látni, hogy mennyire igyekeznek minden feladatot megoldani. Az idő kötött. Ezzel a tanulóink is tisztában vannak. Egymás között felosztják a feladatokat. Amikor megakadnak, kérdezzétek egymást. Beszámolóikban kisebb kiegészítésre szorúlnak. Néha megakadnak. A többiek ilyenkor igen segítőkészek.

Megtanulják a tanulók, hogyan kell figyelmesen meghallgatni másokat. A tanulók biztonságban érzik magukat. Dolgoznak, tevékenykednek érdeklődésük nem lankad.

A program lehetővé teszi az örömteli és hatékony tanulás megvalósulását.

A tanulóink megtanulják, hogyan kezeljék a konfliktusokat, hogyan tolerálják a másságot.

/ Brúzsáné Élő Éva /

Előszállás, 2007.04.24.

A gyermeknapi program szakmai beszámolója a 2007. november 28- án tartott konzorciumi találkozón

A rendezvény lebonyolítása három szakaszban történt.

Az előkészítő rész:

A kollegákkal kitaláltuk a feladatokat, meghatároztuk a témakört, amely köré csoportosítottuk az elvégzendő munkát.

Felvettük a kapcsolatot a községben levő civil szervezetekkel. Megbeszéltük a gyermeknap menetét, s azt, hogy ki milyen feladatot tud elképzelni. Ha nem volt ötletük, csak akkor mondtuk el a sajátunkat. Így természetesen a projekthez képest módosultak a feladatok, de az egyesületek jobban a sajátuknak érezhették ezt a napot.

Mindannyiunkat meglepett az a pozitív hozzáállás, amit tapasztalhattunk. Először nem kerestük fel az összes civil szervezetet, mert túl hosszúnak találtuk. Végül ők kerestek meg bennünket, s a jöttek jobbnál jobb ötletekkel, pl. a Polgárőrségnél ügyességi feladatokat oldottak meg, a Mozgáskorlátozottak Egyesületénél bekötött szemmel kellett akadályok között közlekedni, illetve mankóval lépcsőzni.

A gyerekeknél is nagy volt az izgalom, hisz most nem osztályok szerint kellett indulniuk, hanem nekik kellett csapatot összeállítaniuk, kiválasztani a csapat nevét, s elkészíteni a menetlevelet. Az a csapat, aki felnőtt csapattagot „szerzett”, már az indulásnál plusz pontot kapott. Ezzel az volt a célunk, hogy a szülőket is minél nagyobb számban vonjuk be a rendezvénybe.

Ha megalakultak a csapatok, akkor az előzetes feladatokat kellett megszervezniük a gyerekeknek. A dramatizálások nagyon jól sikerültek, a rajzos feladatok viszont kevésbé, a menetlevelek viszont ötletesek voltak.

„Mese, mese mátká, pillangós határban”

A gyermeknap reggelén a csapatok felsorakoztak, megkapták a térképet, ahol az állomásokat pontosan jelöltük. Ennek ellenére volt olyan csapat, aki nem talált meg minden állomást.

Több pedagógiaileg fontos feladatot oldottak meg ezen a napon:

- Megtanultak csapatban feladatot végrehajtani,
- Megismerték a község civil szervezeteit, azok vezetőit, főbb tevékenységi területüket.

- Sok diákunk csak az otthontól az iskoláig közlekedik. Most a falu számukra ismeretlen részét is bejárták.

- Kitartóan végrehajtották a feladatokat, s a rekkenő hőség ellenére sem hagyták abba.

A délutánra, illetve a nap további részére tervezett feladatok kissé visszafogottabbá váltak. A gyerekek a hosszú gyaloglás, s az ebéd elfogyasztása után szinte alig tudtak megmozdulni.

A várépítés és az egyéb papírral kapcsolatos kézműves foglalkozásokon alig-alig vettek részt, csak hasaltak a fűben, s hallgatták a zenét, s várták az eredményhirdetést, a díj kiosztást és a tombolasorsolást.

Természetesen nem a versenyen volt a hangsúly, hisz minden csapat minden tagja kapott ajándékot, hanem a közösségépítés, az együtt töltött hasznos és kellemes időtöltés volt a fő célkitűzése ennek a napnak.

A projekt utóhatása:

A feladatok előkészítése, lebonyolítása során nem csupán a gyerekek kovácsolódtak össze, hanem a programban részt vevő pedagógusok, óvónők és a civil szervezetek tagjai is, hisz a program kezdete előtt háromszor jöttünk össze megbeszélni a projekt menetét.

Megnőtt az érdeklődés a civil szervezetek iránt. Van olyan diákunk, aki azóta rendszeresen lovagol. Létszámában is gyarapodott a művelődési házban működő színjátszó szakköri tagok száma.

A gyermeknapot követő napokban csökkent a fegyelmezetlen tanulók száma, iskolai munkájukat is lelkesebben végezték.

„S ez a mi dolgunk, s nem is kevés”

/ Reichardtné Kovács Erzsébet /

Előszállás, 2007. november 11.

BESZÁMOLÓ

Tárgy: Konzorciumi találkozó

Helye: Benedek Elek Általános Iskola Daruszentmiklós

Ideje: 2007.09.28.

Napirendi pontok:

1. Daruszentmiklós község polgármesterének — Rauf Norbert — köszöntője
2. Ismerkedés az iskolával, beszámoló az intézményben folyó munkáról, a civil szervezetekkel való együttműködésről — dr. Nagy Margit, Szallár Tímea
3. Beszámoló a nyári tábor megszervezéséről, lebonyolításáról és az ott szerzett tapasztalatokról — Fekete Mihályné
4. A projekt menedzser rövid ismertetője a projekt előrehaladásáról — Szabó Lászlóné
5. A projekt szakmai vezetőjének beszámolója — Mátrai Adél

SZ ÜNET

6. Gondolatébresztő film megtekintése — az elsajátított kooperatív technikák alkalmazása a tanítási órákon
7. A tapasztalatok és a látottak megvitatása

SZÜNET

8. Börze- a pályázaton nyert szakkönyvekből és a fejlesztő játékokból, eszközökből

Összegzés

A XXI. század iskolájának legfontosabb feladata lenne az, hogy használható tudással kerüljenek ki a gyerekek a mindennapi életbe. Ehhez az oktatás területén komoly szemléletváltásra van szükség.

Ez volt az első olyan találkozó az intézmények pedagógusai között, amelyen már úgy vettünk részt, hogy mindenki teljesítette a téniszeteket (IPR, TKP, KOOP) így nagyobb rálátásunk lett a kompetencia alapú oktatásra.

A szemléletváltás nem megy az egyik napról a másikra. A beszélgetésekből kiderült, hogy vannak olyan kollégák akik rugalmasabbak az új technikák

alkalmazására, de találkoztunk elutasító véleményekkel is. (Nehéz az évtizedes jól” bevált szokásokon változtatni!) Elsősorban ezen kollégáinknak kívántunk segítséget és támogatást nyújtani azzal, hogy megosztottuk velük tapasztalatainkat

Abban szinte mindenki egyetértett, hogy a gyerekek motiváltabbak ezeken az órákon, ugyanakkor mindenki elismerte, hogy sokkal munkaigényesebb a pedagógusok számára az ilyen órák megszervezése, bár ez a többletmunka hamar megtérül.

A kompetencia alapú oktatás megvalósításához (páros és csoportos munkák) a megfelelő berendezési tárgyak is elengedhetetlenek. Ahhoz, hogy a tanulók egy tanítási órán többféle módszerrel is dolgozhassanak, a tanterem bútorzatát ennek megfelelően kell kialakítani (mozgatható és állítható asztalok, székek). A pályázattal sikerült ezt biztosítanunk.

A konzorciumban pályázó intézmények közül a mi iskolánk volt az egyedüli, aki nagy értékben szerzett be olyan szakkönyveket, fejlesztő eszközöket és játékokat, amelyek lehetőséget adnak a differenciálásra, valamint a tevékenykedető oktatás segítésére. A börzénkkal az volt a célunk, hogy a többi intézmény dolgozói is megismerjék ezeket a szakkönyveket és eszközöket.

/ Dr. Nagy Margit /

Szakmai beszámoló a mezőfalvi találkozóról

2007 őszén „Differenciált rétegmunka az osztályban” elnevezésű továbbképzésen vett részt a tantestület.

Két rendkívül felkészült szakember vezette, Lányi Marietta, aki a budapesti Gyermek Házának alapítója és pedagógiai vezetője, és a testvére, Lányi Kata, aki az ottani felső tagozat egyik magyar — történelem tanára.

Amit nekünk megtanítottak az egy módszer, hogy hogyan tudjuk a tanulóinkat eredményesebben tanítani. A lényeg az, hogy személyre szabottan, minden gyerek a saját képességének megfelelő szintű feladatot kapja. Ez az integráció szempontjából fontos, mert különböző fejlettségű gyerekek vannak egy csoportban. Így mindenki a saját tempójában haladhat.

Felnőttként is nagyon élveztük a játékokat, amiket tanultunk. Alig vártuk, hogy a saját osztályunkban is kipróbálhassuk.

Nagy kedvet és lendületet kaptunk a továbbképzéstől, szinte már másnap elkezdtük az Új módszerek kipróbálását.

MEGHÍVÓ

Kedves Kollegák, kedves Konzorciumi Tagok!

2007. október 24-én, 14 órától konzorciumi találkozót szervezünk, melyre szeretettel meghívunk benneteket.

A találkozó programja

14 óra

Megnyitó

14 óra 15 perc

Bemutató óra természetismeret tantárgyból
kooperatív technikák alkalmazásával az 5. évfolyamon

15 óra

Bemutató óra rajz és vizuális kultúra tantárgyból
kooperatív technikák alkalmazásával az 5. évfolyamon

16 óra:

Óramegbeszélés, tapasztalatcsere

17 óra

Vendéglátás

Kérünk benneteket, hogy a vendéglátás szervezése miatt a résztvevők létszámát
2007. október 17-ig szíveskedjetez jelezni.

Mezőfalva, 2007. október 10.

Jaksits Erzsébet
igazgató

Az oktatást- nevelést segítő eszközök beszerzése

A pályázat kapcsán törekedünk a tanulóbarát iskolai környezet kialakítására is. Az elsajátított korszerű pedagógiai ismeretek alkalmazásához, a pozitív, befogadó környezet kialakításához szükséges bútorok, fejlesztő eszközök beszerzése.

Iskoláink a kooperatív módszerek oktatásához, a csoportmunkához új, könnyen mozgatható, mobilizálható tanulói asztalokat, székeket szereztek be, az eszközök tárolására beépített szekrényeket készítettek.

A tantárgyi gyakorlást, felzárkóztatást segítőfejlesztő szoftvereket vásároltunk, melyeket úgy válogattunk össze, hogy valamennyi tantárgyi területen, az életkori sajátosságokat figyelembe véve használni tudjuk, beilleszthető legyen a tanórai differenciálás folyamatába is. Segítségükkel javítjuk az önálló ismeretszerzést, az önálló tanulást, ezenkívül a szoftverek alkalmazása elősegíti a korszerű informatikai ismeretek elsajátítását és szintentartását, mely elengedhetetlen a későbbi társadalmi érvényesülés szempontjából.

Hogy a tanulás élményszerűbbé váljon, az oktató filmeket megfelelő minőségben tekinthessék meg a tanulók, a pályázaton televíziók, projektor, notebook vásárlására is lehetőségünk nyílt. Jól használhatók nemcsak a tanítási órákon, de a délutáni és szabadidős foglalkozások során is, melynek célja a gyerekek meglévő szociokulturális hátrányait csökkentse.

Beszámoló a fejlesztőjátékok beszerzéséről és használatáról

(Daruszentmiklós)

Iskolánk halmozottan hátrányos helyzetű tanulói közül többen súlyos magatartási ill. részképeség zavarai, szociális helyzete miatt tanulási

problémákkal küzdenek. Ez idáig a tárgyi feltételek nem voltak biztosítva korrekciójuk sikeresebb végzéséhez.

A HEFOP 2. 1.5 pályázat tette lehetővé igényes fejlesztőjátékok vásárlását.

Fejlesztendő területek:

Mozgásészlelés

- nagymozgások
- finommozgások testséma — téri tájékozódás

Percepció fejlesztés

- vizuális
- auditív
- taktilis
- kinezetikus verbális fejlesztés

Természetesen egy — egy játék a képességfejlesztés több területén is alkalmazható.

A fejlesztőjátékok alkalmazása

Mozgás fejlesztés:

- nagymozgás: bordásfal, Gymnastic Ball, jojó,
- finommozgás: BANDOLO, puzzle, NAMMERSPIEL FALLINO, fafűző

Testséma — téri tájékozódás:

GAME Travel an the sea

Akrobata (Ravensburger)

PATTERN BLOCKS

LABYR1NTH

BIALO (HaPe)

MAKE'n' BREAK

útvonalkövető asztal

Percepció fejlesztés:

- vizuális: fa PUZZLE, Halli Galli, BANDOLO (5., '7.), betűs dominó, RAPIDO (HaPe)

- auditív

- taktilis: Mi ez? (Ravensburger), PUZZLE, zsinórmászó babák,

- figyelem: ALEX (Ravensburger), DOMINO (fakopáncs), TATRIX, AufheiBer Spur (Ravensburger)

Verbális fejlesztés: Clifford, Ticb — Tach Bumm,

Fogalomerősítés: színesrúd készlet, naptár (Viga fakopáncs), szorzótábla

Wooden Toys , Abakusz

Tantárgyi megerősítéshez, gondolkodáshoz, gyakorláshoz: LOGICO: az agytréner! Feladatlapjai és tesztfüzetei.

A mentorprogram

A CKÖ a projektben teljes jogú partner. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyeinek növelését, sajátos nevelési igényű tanulók visszahelyezését, és a hátrányos helyzetű gyerekek iskolai sikerességét támogatja a mentorprogram. A Mezőfalvi Cigány Kisebbségi Önkormányzat vállalta a mentori

rendszer kiépítését, és koordinálását. Ennek keretében a szülőkkel és a tantestülettel együttműködve a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek mellé alkalmas személyeket állít az egyéni problémáik kezelésére, iskolai sikerességük, és így személyiségfejlődésük elősegítésére.

Fontosnak tartjuk, hogy külső (nem az iskola pedagógusa) személyek is közreműködjenek, mivel előítéletektől mentesen tudnak patronálni, irányukban a gyermekek nyitottabbak, őszintébbek nemek lenni.

A mentor feladatai közé tartozik:

rendszeres kapcsolattartás a projektmenedzserrel és a szakmai vezetővel mentorálási tevékenységéről munkatervet, dokumentációs és szakmai beszámolót

készít

Mentorálás során a következő tevékenységeket végzi:

- fejleszti az önálló tanulás képességét
- szükség esetén segítséget nyújt a napi tanulási feladatok megoldásához
- erősíti a tanulási motivációt
- életvezetési tanácsokat ad
- segít az optimális napirend, időbeosztás felállításában
- elősegíti a család és az iskola közötti harmonikus együttműködésen alapuló kapcsolat kialakítását
- aktív szerepet vállal a pályaorientációban (tájékoztatást ad a középiskolák nyitott napjairól, szükség esetén kíséretet biztosít a tanulóknak)
- elősegíti az iskola elhagyása utáni pályakövetést

A projekt megvalósítása nyomán a nemek között a választható tanulási pályáknál tapasztalható különbségeket csökkenteni igyekszünk.

Ezért pályaválasztást támogató munkánk során törekszünk a nemek esélyegyenlőségének előmozdítására oly módon, hogy a választható tanulási pályáknál a lányokat és a fiúkat egyaránt és egyformán igyekszünk a gazdaság

húzóágazatai, prosperáló szakmák, magas kvalifikációt igénylő szakmai tevékenységek választása felé orientálni.

Táborok

A projekt része a gyermekek integrált táboroztatásának lehetősége. Iskoláink a táborok megszervezésével életreszóló élményeket nyújtottak tanulóinknak. Íme a beszámolók arról, hogyan éltek a pályázat nyújtotta lehetőséggel az intézmények.

Erdei Iskola Zircen

(Mezőfalva)

6

Ma és holnap - Mezőfalva

Petőfi Sándor Általános Iskola, Szakiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény **HÍREI**

Erdei iskola Zircen

A HEFOP 2005-ös pályázaton iskolánk 1900000 Ft-ot nyert az Európai Uniótól az integrált oktatás zökkenőmentes kialakítására.

Ennek részeként szerveztünk egy integrált tábort 20 tanuló részvételével Zircen. Zirc egy pataias város szép épületekkel, kedves emberekkel, Mezőfalva is kötődik a településhez, hiszen az ott székülő ciszterci rend alapította falunkat. Ott él Keszthelyi Miklós, községünk egykori plébánosa is.

A gyerekek ezt az ajándékba kapott öt napot kiváló körülmények között, rendkívül jó hangulatban tölthették el.

A tábor programja:

1. nap: ismerkedtünk a várossal

2. nap: délelőtt a Bakony Természetudományi Múzeumban, az Apátság és a könyvtár látogatásával töltöttük el az időnket. Délután a Reguly Antal Múzeumban ismerkedtünk a környék népművészetével, majd gyertyát öntöttünk, és mézeskalácsot készítettünk, gondolva a közel-

gő ünnepekre. Este kooperatív munkafórmában Kvíz-játékokat játszottunk a nap történéseiből.

3. nap: Vaszprémben kirándultunk. Itt alkalmunk volt gyakorolni a helyi és helyközi tömegközlekedést. Sétáltunk egyet az állatkertben. Megnéztük a város történelmi nevezetességeit. A látottakkal felkellettük tanulóink érdeklődését hazánk történelmi iránt, tartalmas beszélgetést folytattunk „Királynek városáról”.

4. nap: diavetítést és előadást láthattunk, hallhattunk a Bakony élővilágáról, majd megkereshettük a 2006-ban előkerült mamutleleteket is.

5. nap: nagy kirándulást tettünk a Balaton-felvidékre. Úgy gondoljuk, nemcsak nyaralás volt a tábor diákjai-

nak, de valóban sok ismeretanyaggal lettek gazdagabbak. Barátságok szövődtek a különböző korosztályú, különböző osztályokból szerveződőkis csapat tagjai között.

Köszönet mindenkinek, aki ehhez a lehetőséghez hozzájuttatott minket.

Balláné Spitz Mariann
Szabóné Kovács Erika

A HEFOP pályázat részeként szervezhettünk egy integrált tábort 20 tanuló észvételével Zircen. Zirc egy patinás város szép épületekkel, kedves emberekkel. Mezőfalva is kötődik a településhez, hiszen az ott székelő ciszterci rend alapította falunkat. Ott él Keszthelyi Miklós, községünk egykori plébánosa is. A gyerekek ezt az ajándékba kapott öt napot kiváló körülmények között, rendkívül jó hangulatban tölthették el.

A tábor programja:

1.nap: ismerkedtünk a várossal

2.nap: délelőtt a Bakony Természettudományi Múzeum, az Apátság és a könyvtár látogatásával töltöttük el az időnkét. Délután a Reguly Antal Múzeumban ismerkedtünk a környék népművészetével, majd gyertyát öntöttünk, és mézeskalácsot készítettünk, gondolva a közelgő ünnepekre. Este kooperatív munkaformában kvíz-játékot játszottunk a nap történéseiből.

3.nap: Veszprémbe kirándultunk. Itt alkalmunk volt gyakorolni a helyi és helyközi tömegközlekedést. Sétáltunk egyet az állatkertben. Megnéztük a város történelmi nevezetességeit. A látottakkal felkeltettük tanulóink érdeklődését hazánk történelme iránt. Tartalmas beszélgetést folytattunk a „Királynők városáról”.

Nevezetes nap volt ez a táborlakók életében azért is, mert Siett Dani ezen a napon lett tíz éves. Őt köszöntöttük egy McDonalds uzsonna keretében.

4. nap: diavetítést és előadást láthattunk, hallhattunk a Bakony élővilágáról. majd megtekinthettük a 2006-ban előkerült mamutleleteket is

5. nap: nagy kirándulást tettünk a Balaton-felvidékre.

Úgy gondoljuk, nemcsak nyaralás volt a tábor diákjainak. de valóban sok ismeretanyaggal lettek gazdagabbak. Barátságok szövődtek a különböző korosztályú, különböző osztályokból szerveződött csapat tagjai között.

Köszönet mindenkinek, akik ehhez a lehetőséghez hozzájuttattott minket.

Beszámoló iskolánk hátrányos helyzetű tanulóinak táborozásáról

A szünidei táboroztatáshoz szükséges összeg megnyerése különösen nagy öröm volt az itt tanuló gyerekek számára.

Iskolánk tanulóinak többsége hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett. Sokan közülük - elsősorban anyagi lehetőségeik szűkössége miatt - esélytelenek arra, hogy a nyári szünidőben nyaralni menjenek.

Nagy volt az érdeklődés a tábor iránt.

Iskolásaink közül vannak, akik még soha nem látták a Balatont. Így a tábor színhelyéül Balatonkenesét választottuk.

A balatonkenesei Pilinszky János Általános Iskola biztosította a táborhelyet, Sikerült velük partnerkapcsolatot kialakítani.

Faházakban szállásoltak el bennünket. 20 fővel + 3 kísérőtanárral indultunk a Balatonra. A tábor időtartama augusztus 1 -től augusztus 6-ig, 5 éjszaka volt. A pályázaton nyert pénzüsszeg fedezte a buszköltségét az odafelé vezető útnak, a szállásunkat, a napi 3-szori bőséges étkezésünket.

Az időjárás is kedvezett a táborozóknak. Minden nap forró napsütés volt. Jól esett megmártózni a Balaton vizében. A gyerekek élvezték a vízi sportversenyeket, a vízibiciklizést. A parton nem maradhatott el a strandfoci, strandröplabda sem.

Amikor éppen nem a vízben lubickoltunk, gyalogtúrát szerveztünk a Soós Lajos hegyre. A kilátóhoz vezető ösvény arról híres, hogy a világon csak itt nő a tátorján nevű növény, amelyet védetté nyilvánítottak. A kilátó magasságából is megcsodálhattuk a Balaton és környéke szépségét.

Balatonkenese nevezetes parkjába, a Millenium-parkba is ellátogattunk. A parkban megtekintettük Rákóczi-fáját, valamint az Évezred kapujában című szoboralkotást.

A hajókirándulás sem maradhatott el a programjainkból. Balatonfüredre egész napos kirándulást szerveztünk . A Tagore - sétányon Földünk hírességei által

ültetett fák lombjai alatt sétáltunk. Megtekintettük a Jókai Múzeumot is. A tábor által tanulóink élményekhez, új ismeretekhez, gazdag programokhoz jutottak.

Beszámoló

Az előszállási Árpád Fejedelem Általános és Szakiskola HEFOP-2.1.5-05/1.-2006-01- 0031/1.0 számú pályázatában szerepelt, hogy a hátrányos helyzetű tanulói számára olyan táborozást szervezzünk, amely minden eddigitől különböző legyen, s életre szóló élményt nyújtson az ezen résztvevő tanulóknak.

A tervezés során végignéztük az összes erdei iskolai táborozási lehetőséget, s egy véletlen folytán a Nagycsaládosok Egyesületének újságjában megtaláltuk a First Class Utazási Iroda felhívását a szezon előtti kedvezményes utazási lehetőségre Görögországba.

Azonnal elképzeltük a lehetőséget, hogy utazó földrajz, rajz, irodalom órákat tarthatunk olyan történelmi helyszínen, amelyben kollégáink sem részesülhettek eddig. Megindult a szervezés. Felvettük a kapcsolatot az utazási irodával, felhívást készítettünk a szülőknek, tájékoztatót tartottunk a gyerekeknek.

Hetekig, hónapokig tartó izgalomban éltünk. Cikkeket, újságcikkeket gyűjtöttek a gyerekek, az internetet böngészték, s külön faliújság készült „Irány Görögország!” címmel.

A tanulók által befizetett összeg és a pályázati pénz mellé még támogatást kaptunk az Előszállási Nagyközség Önkormányzatától, illetve az Előszállási Gyermekek és Ifjúsági Alapítványtól, valamint a Diákönkormányzattól.

Az indulás előtt még tartottunk szülői értekezletet, ahol a részletes programon kívül pontosan tájékoztattunk mindenkit az utazás körülményeiről, az elhelyezésről, ellátásról, a szükséges felszerelésről és iratokról, zsebpénzről.

2007. május 11-én elérkezett a várva várt nap! Budapestről megérkezett a busz az iskola udvarára. Az előre elkészített utaslista alapján a helyére kerültek a csomagok és a diákok is. Érzékeny búcsút vettünk az itthoniaktól.

A következő útvonalon haladtunk: Előszállás — Rösztke — Belgrád — Szófia — Kulata (bolgárgörög határ) — Asprovalta. A térképen végigkövettük az útvonalat. Megcsodáltuk a távoli hegyek hófedte csúcsait. Sok tanulónknak a határokon való átkelés is nagy élmény volt. A pihenők alkalmával pedig az adott ország életébe is betekinthettünk egy-egy pillanatra.

Megérkeztünk Asprovaltába, s elhelyezkedtünk a 2-3-4 férőhelyes, erkélyes „garzonlakásokba”, ahol fürdőszoba és konyha is tartozott minden szálláshoz. Az elhelyezkedés után rövid pihenőt tartottunk, hisz a közel 20 órás utazás igen megviselt mindenkit. A pihenő valóban rövidre sikerült, hisz a tenger közelsége nem nagyon hagyta pihenni a gyerekeket.

Ezt a felemelő élményt leírni, elmesélni sem lehet, hogy milyen hatással volt a gyerekekre a tenger látványa, a sós víz, a tenger hullámának, erejének megtapasztalása. Az első napokat a tengerparton töltöttük. A hosszan elnyúló,

széles, homokos tengerpart kiválóan alkalmas volt a gyerekeknek a kikapcsolódásra, pihenésre.

Számunkra is meglepő módon nagyobb gondot jelentett a részben önálló ellátás. A felnőttek irányításával a gyerekek készítették el a reggelit, ebédet, vacsorát. Kiderült, hogy van olyan tanulónk, aki még kenyeret sem szelt fel önállóan, a krumplipucolásról nem is beszélve. Ilyen körülmények között igazi sikerélmény volt a közösen elkészített és elfogyasztott ebéd vagy vacsora. Néha-néha szabadnapot kaptak e feladatok elvégzése alól. Ilyenkor közös étteremben elfogyasztott vacsorán megkóstoltuk a helyi specialitásokat. A görög est alkalmával pedig nem csupán az ételekkel, hanem a görög táncokkal is megismerkedhettek a gyerekek, s volt közöttük több, aki ki is próbálta a görög táncokat. A tengeri fürdözést, a városnézést színesítettük kirándulásokkal is. Thesszalonikiben is magyar nyelvű idegenvezető állt a csoport rendelkezésére, aki bemutatta a város nevezetességeit.

Segítette a gyermekeket a múzeumlátogatástól a vásárlásig.

Más alkalommal a sziklák tetejére építetett kolostorvárost, a Meteorákat tekintettük meg, amely 1988 óta a Világörökség része.

Szomorúan vettek búcsút a gyerekek a tengertől, s az összecsomagolás sokkal nehezebben ment, mint a kicsomagolás. Az időjárás kicsit segített ebben, mert az utolsó napon már a „viharos” tengerben fürödtünk utoljára, amit már csak a nagyobbak és bátrabbak mertek kipróbálni. A kisebbeket ugyanis hamar földhöz vágta a hullámok ereje, s ők inkább már csak a kagylógyűjtéssel foglalkoztak.

Megtörtént a hét közben szervezett versenyek, mint homokvárépítés, strandröplabda, eredményhirdetése, a szobák tisztasági versenye.

A hazaérkezéskor megtapasztalhatták: Azért jó elmenni, hogy érezzük, milyen jó hazaérkezni. A szülőkkel való találkozáskor bizony jó néhány gyermeknek kipotyogott a könnye, s nem csupán a kisebbek közül.

Ezzel még nem fejeződött be tevékenységünk. Az elkészült képekből a szülőknek, a kollégáknak, a táborozó gyerekeknek projektoros diavetítéssel

egybekötött élménybeszámolót tartottunk. A pályázathoz kapcsolódóan pedig a konzorciumi tagoknak is bemutatót tartottunk. A kísérő felnőttekre még az utómunkálatok vártak: elszámolások, számlák rendezése, köszönőlevél a támogatóknak.

A táborozás utóhatásai közül számunkra a legfontosabb, hogy az ezen részt vevő tanulóink igazi kis csapatá váltak az együtt töltött tíz nap, s az együtt megélt élmények segítségével.

Csupán azt sajnáljuk, hogy ilyen felemelő élményben ritkán részesíthetjük diákjainkat. Örülünk, s köszönjük a lehetőséget, hogy ezt az Önök segítségével biztosíthattuk számukra.

/Reichardtné Kovács Erzsébet /

ÖSSZEGZÉS

Bízható, hogy olyan pedagógiai programokkal ismerkedhettünk meg, amelyek minden gyerek – tehát az átlagos, a jól teljesítő, a tehetséges, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű – fejlődéséhez egyaránt képes biztosítani a megfelelő körülményeket. Olyan pedagógiai megközelítésről van szó, amelynek lényege, hogy az együttélésben és a tanulás-szervezésben a gyerek megismerésén, illetve a gyerekek egymás ismeretén alapuló, az egyén és a közösség viszonyára építő formáké lesz a meghatározó szerep. A tanulási motiváció érdemjegyközpontú formáját felváltja a tevékenység önmagából fakadó öröme, a saját produktum létrehozatalára irányuló, ugyanakkor a közösség számára történő értékteremtés motivációja. A kontroll szerepét a pedagógustól átveszi a közösség. A pályázat kapcsán megkezdett munkánk fontos következménye kell, hogy legyen, az iskoláinkban hosszú távra kialakuljon egy nyitott, befogadó intézményi környezet, amelyben, mind a gyerekek, mint a felnőttek részéről megnyilvánul a társadalmi és kulturális különbözőség iránti társadalmi érzékenység, az iskolából kikerülő tanulók esélykülönbségei csökkenjenek, továbbtanulási esélyeik, illetve hosszú távú munkaerő piaci elhelyezkedési esélyeik jelentősen növekedjenek.

Ennek érdekében sokat tehet a pedagógustársadalom, s már sokat is tesz. Mindemellett azonban nem szabad tovább nyílnia lefelé a „társadalmi ollónak”, hogy a pedagógusok munkája termékeny befogadó talajra találjon.

Ez a folyamat minden bizonnyal évtizedes lesz, de „Mi bizonyosak vagyunk abban, hogy az élet marad a győztes, s a mai iskola fog gyökeresen megváltozni”. Ahhoz, hogy a „győztes” valóban az élet legyen.